

بسمه تعالی

بیمارستان شهداء بناب

مسمومیت در کودکان

تهیه :

معصومه رضایی

کارشناس پرستاری (سوپروایزر آموزش سلامت)

شیوا زارع اکرم

کارشناس پرستاری (پرستار اطفال)

منبع : واحد اطلاع رسانی سموم و دارو

سازمان غذا و دارو

تهیه : تیر ماه ۱۴۰۱

بازنگری : فروردین ۱۴۰۲

✓ برای جلوگیری از مسمومیت با منوکسیدکربن، باید از نگهداری کودک در داخل خودروی روشن و در پارکینگهای طبقاتی و سرپوشیده خودداری شود.

✓ جهت ممانعت از تماس آلودگی های محیط با دهان کودکان، باید دست های کودکان شسته شود .

✓ باید از دسترسی کودکان به اسباب بازی های پلاستیکی بازیافت شده و یا اسباب بازی های رنگ آمیزی شده ای که دارای ورقه های پوسته پوسته رنگ می باشند خودداری گردد .

✓ برخی از لوازم آرایش به ویژه لوازم آرایش غیر استاندارد حاوی مقادیر بالای سرب هستند لذا باید از مصرف آنها اجتناب شود .

✓ هرگز نباید الکل و ضد یخ در دسترس کودکان قرار گیرند.

علائم کلی مسمومیت در کودکان :

مهمترین علامت مسمومیت ها در کودکان، تغییر هوشیاری کودکان است؛ البته استفراغ، دل درد زیاد، اسهال، مدفوع مکرر و آبیکی که ممکن است در آن خون، چرک، یا مخاط نیز دیده شود ، احساس سوزش در گلو، تند شدن نبض، تنگ شدن مردمک و سردرد، چنگ زدن شکم، تب، ضعف عضلانی و لرز، بی اشتهایی از دیگر علائم مسمومیت در کودکان است.

✓ در برخورد با کودک مسموم غیر هوشیاری که در کنارش بسته های داروی خورده شده وجود دارد، ضمن حفظ خونسردی خود و عدم القاء استفراغ در این کودک، بسته های دارویی باید همراه وی به بیمارستان برده شود.

✓ چنانچه فردی در خانواده در حال درمان ترک اعتیاد می باشد، داروهای درمان کننده اعتیاد مانند قرص یا شربت متادون باید جداً از دسترس کودکان دور باشند.

✓ باید از نگهداری شربت متادون در داخل یخچال و در کنار بقیه نوشیدنی ها خودداری شود.

✓ دسترس بودن و مصرف داروهای ترک اعتیاد مانند شربت متادون، می تواند منجر به مرگ کودکان شود. بدیهی است مرگ کودکان در اثر مصرف داروی متادون تنها به دلیل سهل انگاری والدین و بستگان کودک، عدم استفاده از ظرف مقاوم و جابجایی دارو و نگهداری آن در بطری های دیگر داروها و یا نوشیدنی ها رخ می دهد که به راحتی توسط خانواده ها قابل پیشگیری می باشد.

✓ شربت متادون جهت درمان ترک اعتیاد، بسیار سمی است. باید آن را دور از دسترس خانواده و در کمد قفل دار نگهداری نمود.

✓ هرگز نباید الکل و ضد یخ در دسترس کودکان قرار گیرند.

✓ در هیچ مسمومیتی کودک را مجبور به استفراغ نمی کنیم.

تعریف :

مسمومیت در کودکان نسبت به بقیه سنین خطر بیشتری ایجاد می نماید. مسمومیت در کودکان به دلیل آسیب پذیری کودک و عوارض ماندگاری که ممکن است در سلامت کودک ایجاد نماید بسیار مهم است .

عوامل مسمومیت ۱ :

- ✓ داروها
- ✓ مواد شوینده خانگی
- ✓ انواع اسید و قلیا و ترکیبات سوزاننده
- ✓ داروهای ترک اعتیاد والدین خصوصاً متادون
- ✓ ضد یخ و الکل
- ✓ مواد آرایشی و بهداشتی
- ✓ ترکیبات نفتی
- ✓ گیاهان سمی و آپارتمانی
- ✓ منوکسید کربن و دیگر گازهای سمی
- ✓ باتری مینیاتوری
- ✓ پوسته های رنگ خشک شده دیوار و مبلمان و لوازم منزل
- ✓ واکس و مواد براق کننده

اقدامات لازم :

- ✓ مواد شیمیایی، شوینده و سفید کننده در منزل باید در کمدهای دارای قفل و دور از دید و دسترس کودکان قرار داده شوند.
- ✓ درب کمدهایی که در آن مواد شیمیایی خطرناک نگهداری می شوند باید با قفل یا طناب محکم گردند .
- ✓ همیشه پس از استفاده از مواد شیمیایی سریعاً باید درب آن ها بسته شود ولی باید به این نکته توجه داشت که حتی با وجود بسته بودن درب ظرف ها، هیچ ظرف دربسته ای از دسترسی کودکان در امان نیست .
- ✓ چنانچه در هنگام استفاده از محصولات شیمیایی و پاک کننده مجبور به پاسخ گویی به زنگ درب ورودی و یا تلفن باشیم، قبل از هر چیز باید درب ظرف بسته و هرگز نباید از کودک چشم برداشته شود.
- ✓ مسمومیت اتفاقی در اثر بلع نفت در کودکان بسیار خطرناک می باشد. در صورت بلع نفت توسط کودک هر چه سریعتر باید او را به نزدیک ترین مرکز درمانی منتقل نمود .
- ✓ بلع نفت توسط کودک در او کشنده نیست ولی اگر کودک وادار به استفراغ شود، این امر می تواند منجر به مرگ وی گردد.

✓ بلع باتری کوچک ساعت در کودک می تواند با عوارض جدی همراه باشد. در این موارد کودک باید در اسرع وقت به یک مرکز درمانی منتقل شود .

- ✓ داروهای مصرفی افراد خانواده باید دور از دسترس کودک نگهداری شوند.
- ✓ در هنگام بیماری کودکان باید نهایت دقت به عمل آید تا از دادن دوز تکراری به کودک اجتناب شود.
- ✓ برای کاهش تب در کودکان، باید داروی استامینوفن بر اساس وزن و سن کودک و با مشورت پزشک و داروساز به کودک داده شود. مقادیر بیش از حد درمانی استامینوفن می تواند ایجاد مسمومیت نماید .
- ✓ داروها نباید در مقابل چشم کودکان خورده شوند، چرا که کودکان از رفتار بزرگسالان تقلید می کنند و ممکن است دور از چشم والدین داروها را به دهان ببرند.
- ✓ بروز مسمومیت توسط برخی از داروها هرچند ممکن است منجر به مرگ نگردد ولی مقادیر بالای این داروها می توانند منجر به صدمات دائمی کبد و کلیه فرد مسموم شود.
- ✓ اگر کودکی پس از مصرف نابجای دارو یا یک سم علامت و نشانه ای نداشت، دلیل بر رفع خطر نمی باشد .